CPWF Mekong

CGIAR Challenge Program on WATER & FOOD

Andes • Ganges • Limpopo • Mekong • Nile • Volta

ເຊື່ອມໂຍງຂ່ອງຫວ່າງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ນະ�โยบายกับไฟฟ้าพะลังงานน้ำ

ແນວທາງການສະແດງຄວາມຄິດເຫັນ ແລະການສົນທະນາເພື່ອປັບປຸງການນິຍາມ ຕັດສິນໃຈສຳລັບການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະທີ່ດິນ

(24 ຕຸລາ 2014)

ENERGY AND MINES

MONRE

VILLAGE FOCUS INTERNATIONAL

Australian AID

- **ການພັດທະນາພະລັງງານໄຟຟ້າໃນ ສປປລາວ**
  - ✓ 17 ເປີດການນຳໃຊ້ 3200 MW
  - ✓ 27 ກຳລັງກໍ່ສ້າງ 6,540 MW
  - ✓ 23 ວາງແຜນ 3200 MW
  - ✓ 42 ສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ແລະ EIA, IEE 12,500 MW ຮອດ 2020

  ລວມ = 102 ແຫ່ງ

- **ນະໂຍບາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ**
  - ✓ບັນດາກົດໝາຍຕ່າງໆ, ນະໂຍບາຍ, ຂໍ້ແນະນຳ ,ດຳລັດ, ບົດແນະນຳທາງດ້ານວິຊາການ

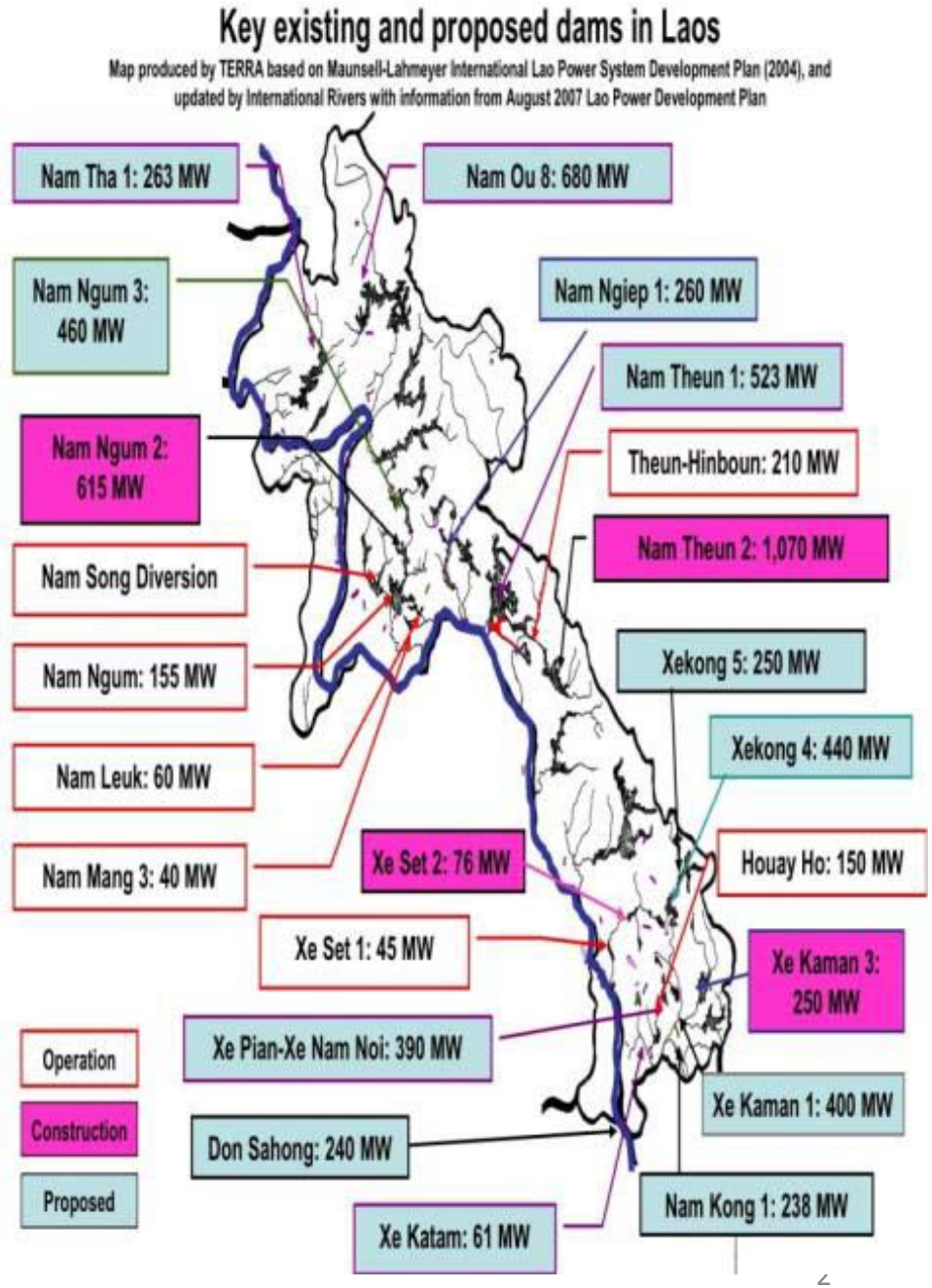

ຄູ່ຮ່ວມງານຫຼັກຂອງໂຄງການ

ຂັ້ນສູນກາງ

1. ນະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ NOUL ຄະນະວິທະຍາສາດ້ວງແວດລ້ອມ FES
2. ກະຊວງພະລັງງານ ແລະບໍ່ແຮ MEM
3. ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມ MONRE
4 ຫອງວ່າການນະຄອນຫຼວງ PMO
5. ອົງການບານຈຸດສູນສາກົນ VFI

ຂັ້ນແຂວງ

1. ຫ້ອງວ່າການປົກຄອງແຂວງ
2. ພະແນກພະລັງງານ
3. ພະແນກແຜນການ/ພະແນກພາຍ ໃນ
4. ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມ

ຂັ້ນເມືອງ

1. ຫ້ອງການຊັບ
2. ຫອງວ່າການ
3. ພະລັງງານ
4. ແຜນການ/ຫ້ອງການພາຍ ໃນ

ຈຸດປະສົງຂອງໂຄງການ

1. ເພື່ອປັບປຸງ<u>ລະບົບການສຶກສານ</u>ເພື່ອສົ່ງເສີມຄວາມເຂົ້າໃຈໃຫ້ດີຂຶ້ນລະຫວ່າງກຸ່ມຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຫຼັກກ່ຽວກັບວິທີການຂະບວນການພະລັດໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳໃຫ້ມີການພິດຈາລະນາເຖິງສິດທິໃນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະນ້ຳ

2. ເພື່ອພັດທະນາ ແລະເປັນແນວທາງ <u>ກົນໄກຄວາມຄິດເຫັນຂອງທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍອີງໃສ່ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວ</u>ຂອງໃນການຕັດສິນໃຈການ ແລະການວາງແຜນ ແລະການຄຸ້ມຄອງໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳ

ການຄັດເລືອກພື້ນທີ່

1. ການກຳນົດເງື່ອນໄຂ ໃນການຄັດເລືອກພື້ນທີ່
2. ການຄັດເລືອກພື້ນທີ່ບົນພື້ນຖານການເຫັນດີຈາກຄູ່ຮ່ວມງານຂັ້ນສູນກາງ
3. ຄວາມສົນ ໃຈຂອງຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ແລະລົງຢ້ຽມຢາມພື້ນທີ
4. ສ້າງຂໍ້ຕົກລົງຮ່ວມກັນ ໃນຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ແຕ່ງຕັ້ງຄູ່ຮ່ວມງານ ໃນຂັ້ນ ທ້ອງຖິ່ນ

ພື້ນທີ່ສຶກສາທີ່ໄດ້ກຳນົດ

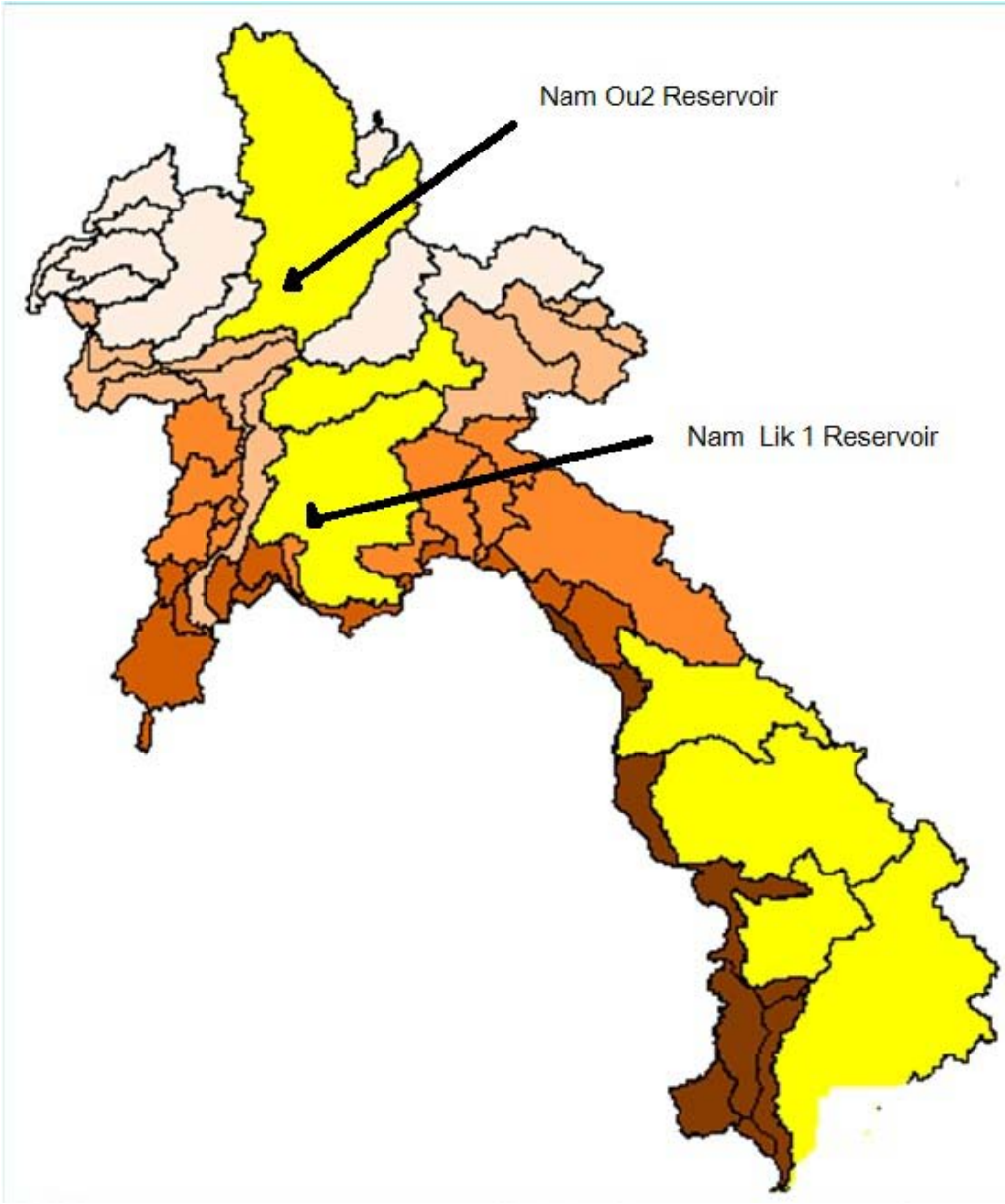

ສຶກສາບັນດານະໂຍບາຍ

1. ກອງປະຊຸມນະໂຍບາຍຂັ້ນສູນກາງ
2. ປະຊຸມປຶກສາຫາລືຂັ້ນເມືອງ

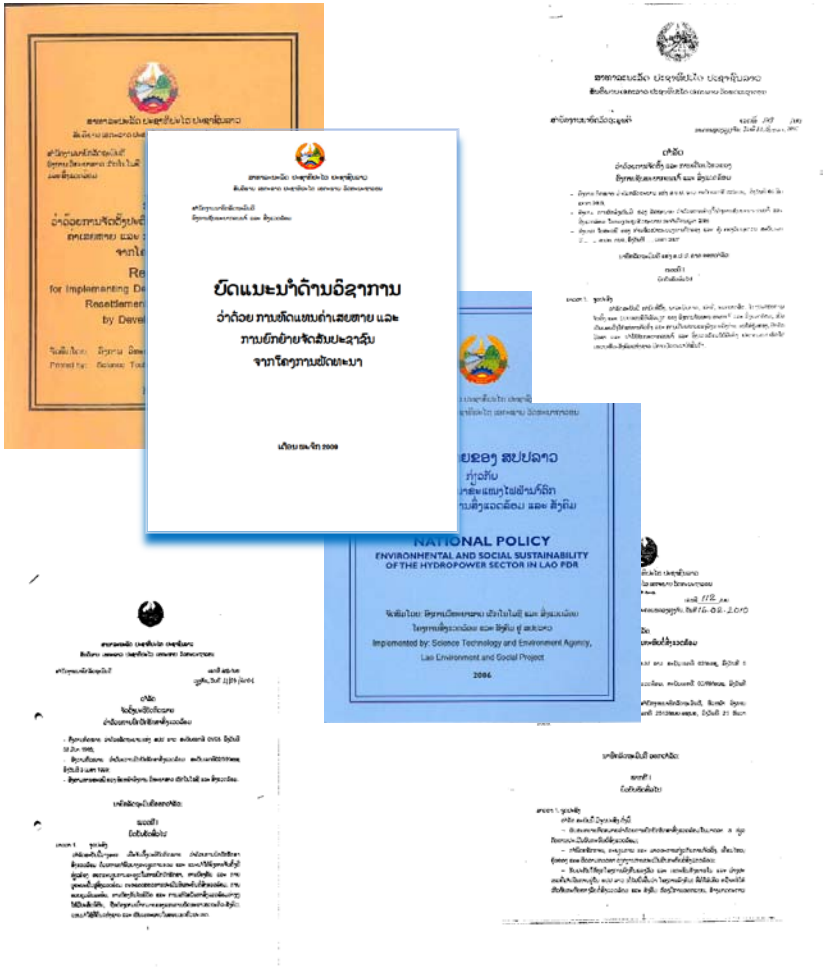

ສົມທຽບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງ

- *ການສົນທະນາກັບຊຸມຊົນ*
- *ການວິເຄາະ: ຄວາມແຕກຕ່າງ ແລະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງ*
- *ສຳພາດ 16 ຫ້ອງການ, ຕາມສາຍງານຂອງຂັ້ນກະຊວງ&*
- *6 ບ້ານທີ່ຖືກເກັບກະທົບ ແລະ ຊາວບ້ານ ປະມານ 800 ຄົນ*

ການທັດສະນະສຶກສາກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະ�โยบาย

- ຄູ່ຮ່ວມງານຂັ້ນສູນກາງ, ແຂວງ, ເມືອງ ແລະຕົວແທນຈາກຈຸນທັດສະນະສຶກສາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ນະ�โยบายเป็นต้นแบบ, ເຊິ່ງສາມາດເຂົ້າໃຈໄດ້ກ່ຽວກັບ

1. ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ
2. ການຊົດເຊີຍ
3. ການພັດທະນາຊີວິດການເປັນຢູ່
4. ການຮ້ອງທຸກ

ຜົນຂອງການວິເຄາະຊ່ອງທ່າງແບບມີສ່ວນຮ່ວມ

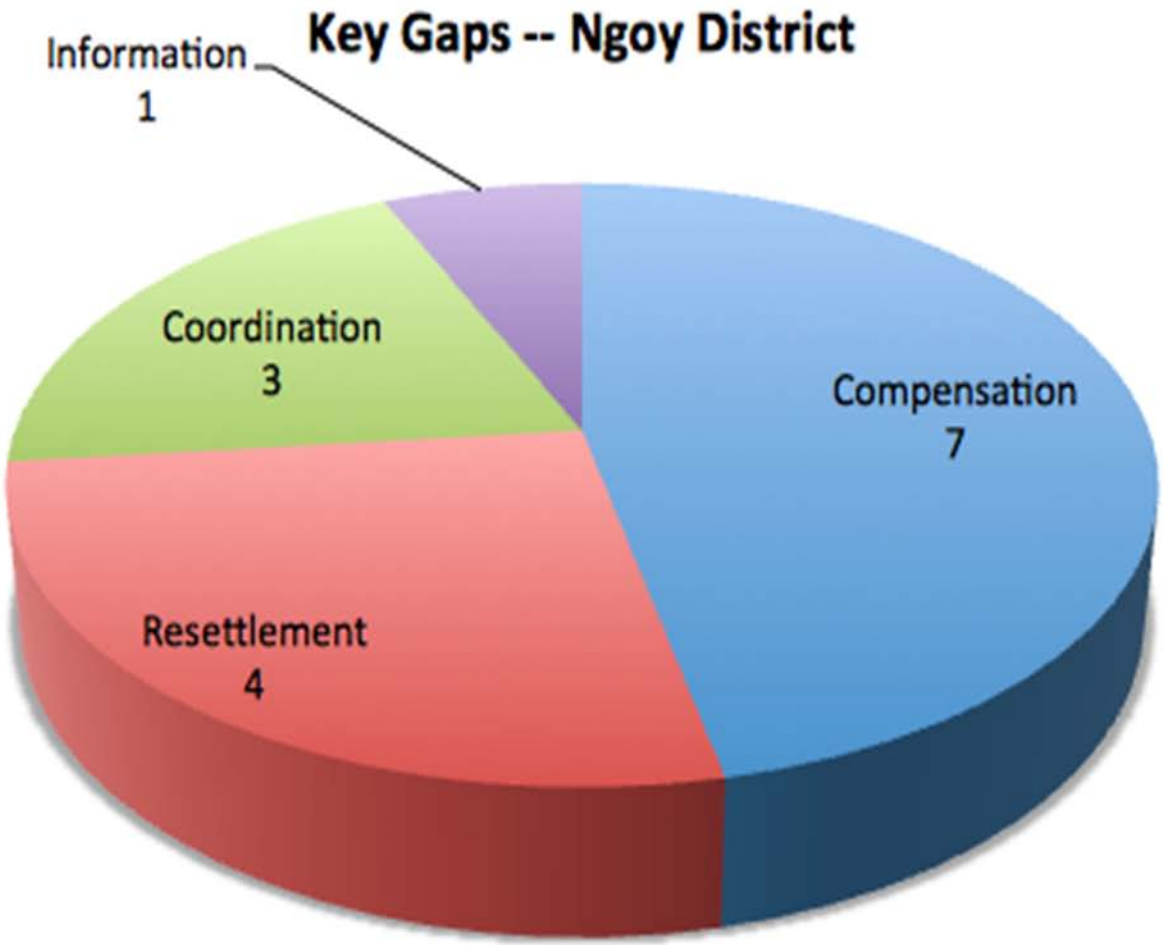

ການສະແດງຄຳຄິດເຫັນເຊ່ອງຫວ່າງ ໃນການສີ່ສານ

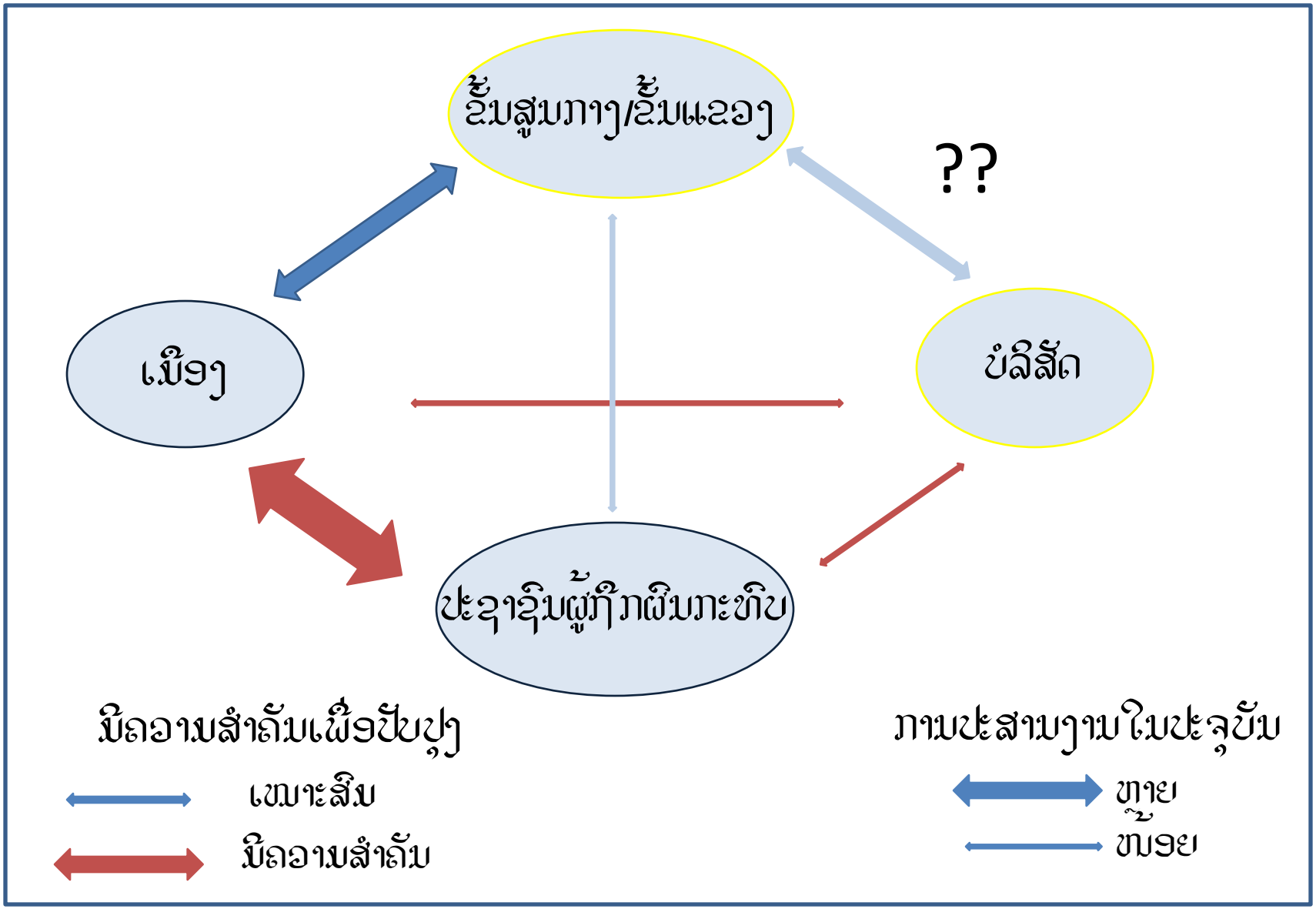

ຊ່ອງຫວ່າງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ

ເປັນຫຍັງຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ເກີດມີຊ່ອງຫວ່າງ?

- *ປະສົບການ, ຊັບພະຍາກອນ, ພາລະບົດບາດຍັງບໍ່ແຈ້ງ?*
- *ບໍລິສັດລົງທຶນ: ບໍ່ກະກຽມເຄື່ອງມື ແລະຂະເຜີຍແຜ່ນະໂຍບາຍ, ຄວາມຮັບຜິດຊອບ*
- *ບໍລິສັດຮັບເໝົ່າສັນຍາຕໍ່*
- *ຊາວບ້ານບໍ່ຮັບຮູ້ຄະບວນການພັດທະນາໂຄງການ ແລະບໍ່ມີທັງສພໃນການເຈລະຈາຕໍ່ລອງກັນນັກລົງທຶນ*

ຜົນກະທົບຂອງຊ່ອງຫว่າງ

- ***ຊຸມຊົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບສູນເສຍ***: *ການມີສ່ວນຮ່ວມໜ້ອຍລົງ, ຂາດຄວາມເຂົ້າໃຈ, ຂາດຄວາເຊື່ອໝັ້ນ*
- ***ລັດທະບານ:*** *ໃຊ້ເວລາຫຼາຍຂຶ້ນ, ມີຄວາມຫຍຸງຍາກໃນການຈັດການກັບວິກິດການ ແລະເສຍໂອກາດໃນການພັດທະນາ*
- ***ຜູ້ລົງທຶນ / ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການ:*** *ໃຊ້ເວລາ ແລະຄ່າໃຊ້ຈ່ າຍຫລາຍຂຶ້ນ, ຂາດຄວາເຊື່ອໝັ້ນ*

ຂໍ້ສັງລວມ

ນະໂຍບາຍຂອງລັດ
ທະບານ

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ຜູ້ຖືກຜົນກະທົບຈາກ
ໂຄງການ ພັດທະນາ
(ໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳ)

ຊ່ອງຫ່ວງ

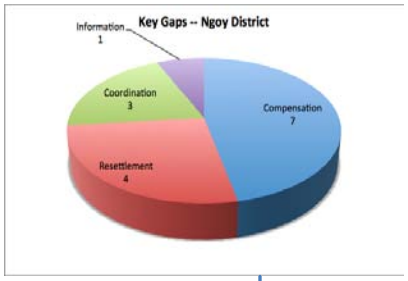

- ການຊົດເຊີຍການ
- ປະສານງານ
- ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ
- ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

ເຄື່ອງມືໃນການ
ເຊື່ອມໂຍງຊ່ອງຫ່ວງ

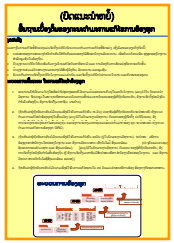

ການເຊື່ອມໂຍງຊ່ອງຫວ່າງການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດນະໂຍບາຍ

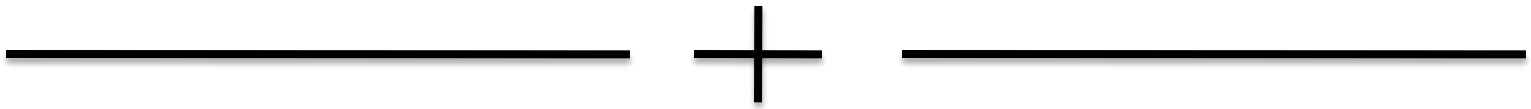

ການພັດທະນາເຄື່ອງມືແບບມີສ່ວນຮ່ວມ

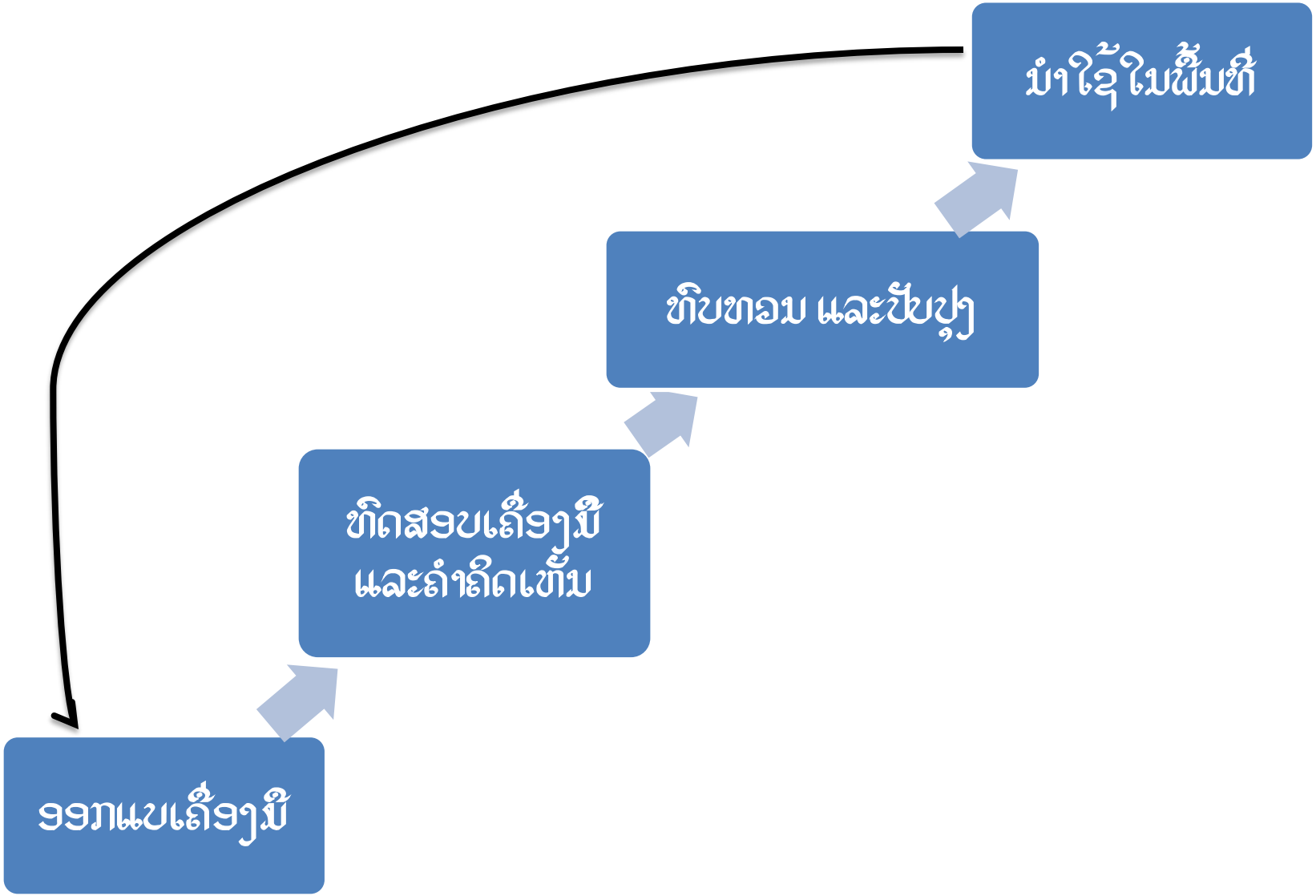

1. ไปสเตี

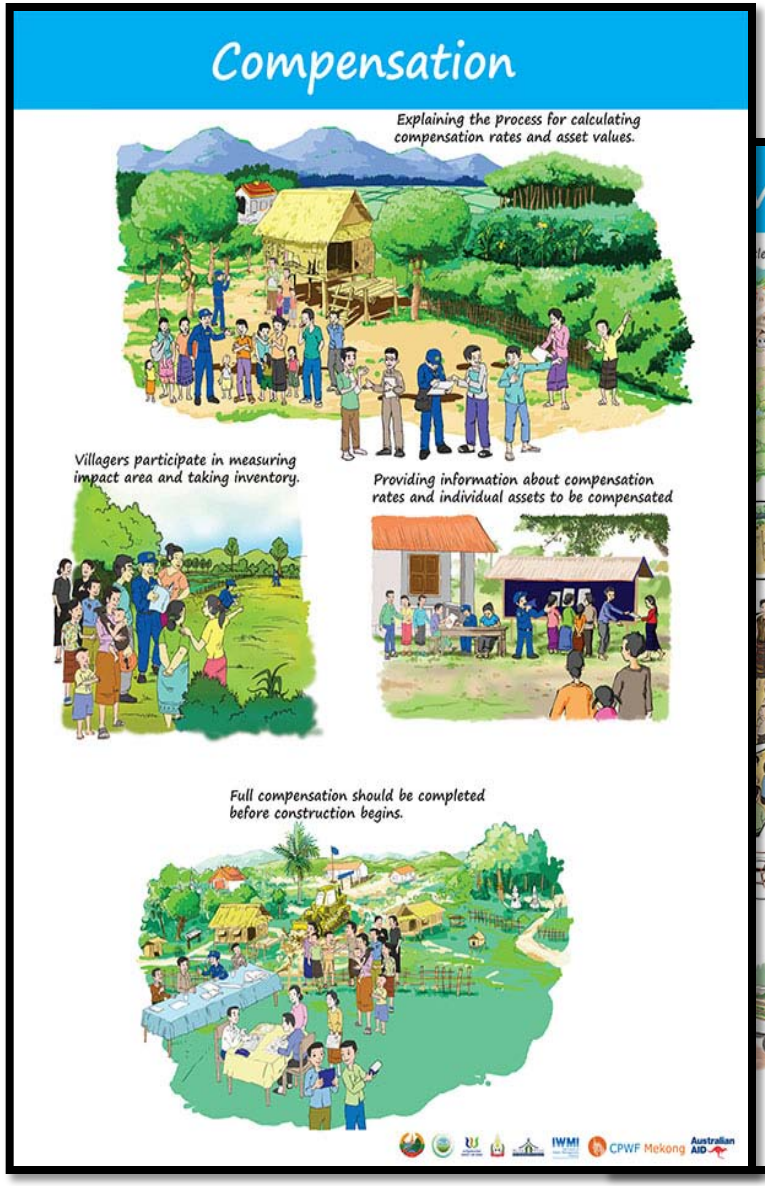
Compensation
Explaining the process for calculating compensation rates and asset values.
Villagers participate in measuring impact area and taking inventory.
Providing information about compensation rates and individual assets to be compensated
Full compensation should be completed before construction begins.
IWMI
CPWF Mekong
Australian AID

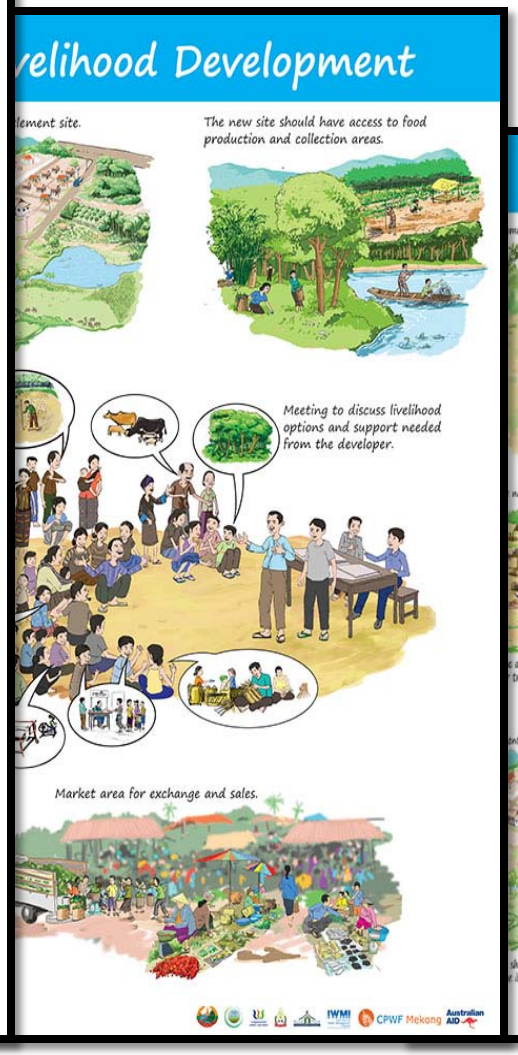
velihood Development
lement site.
The new site should have access to food production and collection areas.
Meeting to discuss livelihood options and support needed from the developer.
Market area for exchange and sales.
IWMI
CPWF Mekong
Australian AID

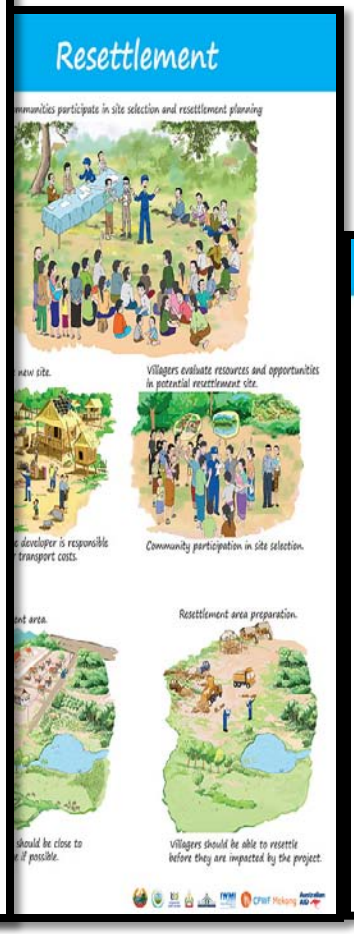
Resettlement
mmunities participate in site selection and resettlement planning
new site.
Villagers evaluate resources and opportunities in potential resettlement site.
developer is responsible transport costs.
Community participation in site selection.
nt area.
Resettlement area preparation.
should be close to if possible.
Villagers should be able to resettle before they are impacted by the project.

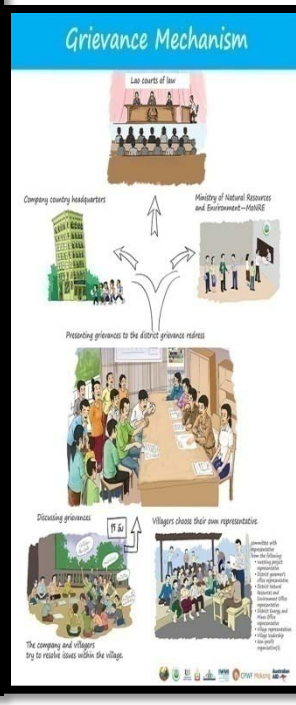
Grievance Mechanism
Lao courts of law
Company country headquarters
Ministry of Natural Resources and Environment—MoNRE
Presenting grievances to the district grievance redress
Discussing grievances
Villagers choose their own representative
The company and villagers try to resolve issues within the village.

2. ແຜ່ນພັບ

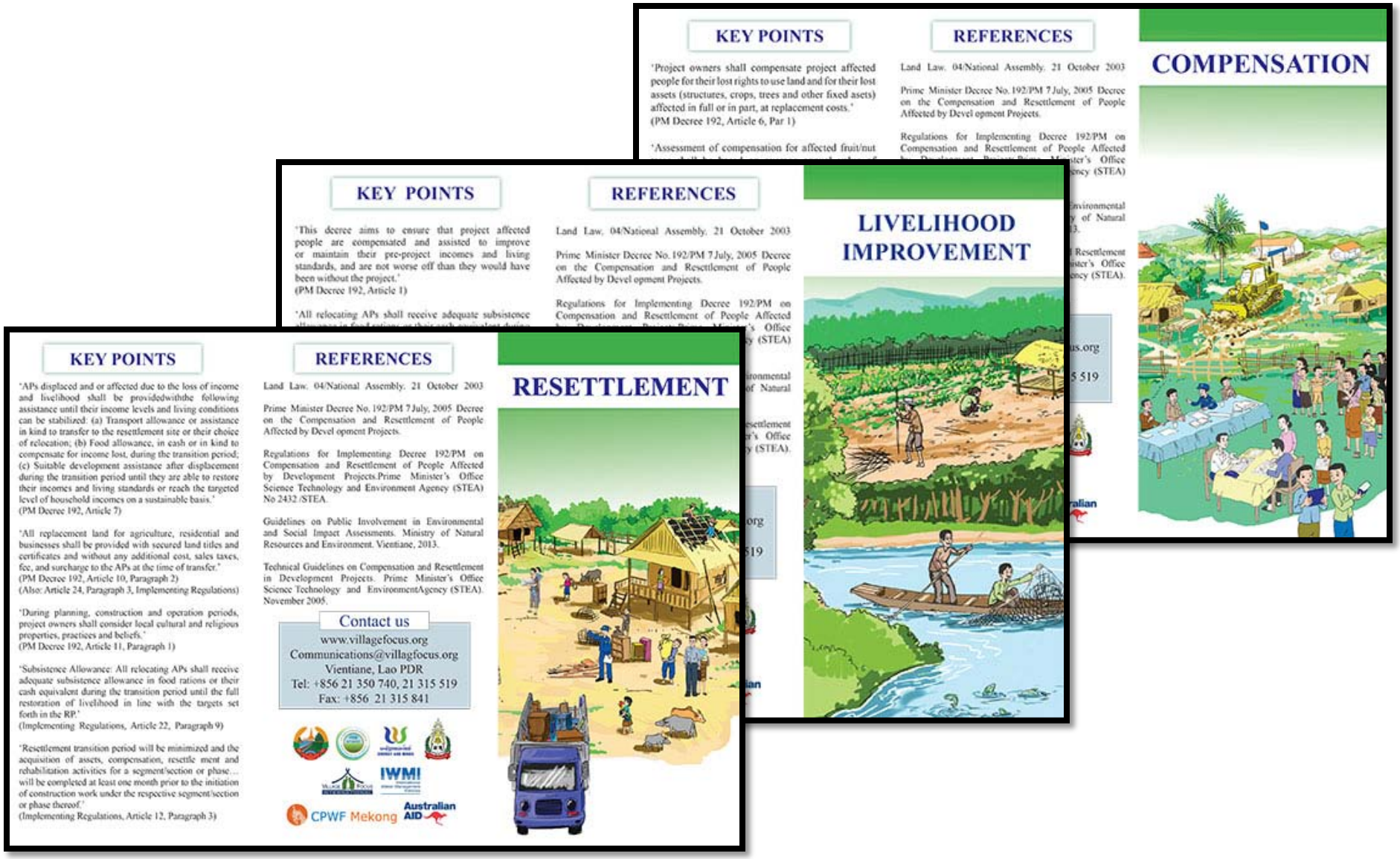

KEY POINTS

'Project owners shall compensate project affected people for their lost rights to use land and for their lost assets (structures, crops, trees and other fixed asets) affected in full or in part, at replacement costs.'
(PM Decree 192, Article 6, Par 1)

'Assessment of compensation for affected fruit/nut

REFERENCES

Land Law. 04/National Assembly. 21 October 2003

Prime Minister Decree No. 192/PM 7 July, 2005 Decree on the Compensation and Resettlement of People Affected by Devel opment Projects.

Regulations for Implementing Decree 192/PM on Compensation and Resettlement of People Affected

COMPENSATION

KEY POINTS

'This decree aims to ensure that project affected people are compensated and assisted to improve or maintain their pre-project incomes and living standards, and are not worse off than they would have been without the project.'
(PM Decree 192, Article 1)

'All relocating APs shall receive adequate subsistence

REFERENCES

Land Law. 04/National Assembly. 21 October 2003

Prime Minister Decree No. 192/PM 7 July, 2005 Decree on the Compensation and Resettlement of People Affected by Devel opment Projects.

Regulations for Implementing Decree 192/PM on Compensation and Resettlement of People Affected

LIVELIHOOD IMPROVEMENT

KEY POINTS

'APs displaced and or affected due to the loss of income and livelihood shall be providedwiththe following assistance until their income levels and living conditions can be stabilized: (a) Transport allowance or assistance in kind to transfer to the resettlement site or their choice of relocation; (b) Food allowance, in cash or in kind to compensate for income lost, during the transition period; (c) Suitable development assistance after displacement during the transition period until they are able to restore their incomes and living standards or reach the targeted level of household incomes on a sustainable basis.'
(PM Decree 192, Article 7)

'All replacement land for agriculture, residential and businesses shall be provided with secured land titles and certificates and without any additional cost, sales taxes, fee, and surcharge to the APs at the time of transfer.'
(PM Decree 192, Article 10, Paragraph 2)
(Also: Article 24, Paragraph 3, Implementing Regulations)

'During planning, construction and operation periods, project owners shall consider local cultural and religious properties, practices and beliefs.'
(PM Decree 192, Article 11, Paragraph 1)

'Subsistence Allowance: All relocating APs shall receive adequate subsistence allowance in food rations or their cash equivalent during the transition period until the full restoration of livelihood in line with the targets set forth in the RP.'
(Implementing Regulations, Article 22, Paragraph 9)

'Resettlement transition period will be minimized and the acquisition of assets, compensation, resettle ment and rehabilitation activities for a segment/section or phase... will be completed at least one month prior to the initiation of construction work under the respective segment/section or phase thereof.'
(Implementing Regulations, Article 12, Paragraph 3)

REFERENCES

Land Law. 04/National Assembly. 21 October 2003

Prime Minister Decree No. 192/PM 7 July, 2005 Decree on the Compensation and Resettlement of People Affected by Devel opment Projects.

Regulations for Implementing Decree 192/PM on Compensation and Resettlement of People Affected by Development Projects.Prime Minister's Office Science Technology and Environment Agency (STEA) No 2432 /STEA.

Guidelines on Public Involvement in Environmental and Social Impact Assessments. Ministry of Natural Resources and Environment. Vientiane, 2013.

Technical Guidelines on Compensation and Resettlement in Development Projects. Prime Minister's Office Science Technology and EnvironmentAgency (STEA). November 2005.

RESETTLEMENT

Contact us
www.villagefocus.org
Communications@villagfocus.org
Vientiane, Lao PDR
Tel: +856 21 350 740, 21 315 519
Fax: +856 21 315 841

IWMI
CPWF Mekong
Australian AID

3. ພື້ນຖານການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

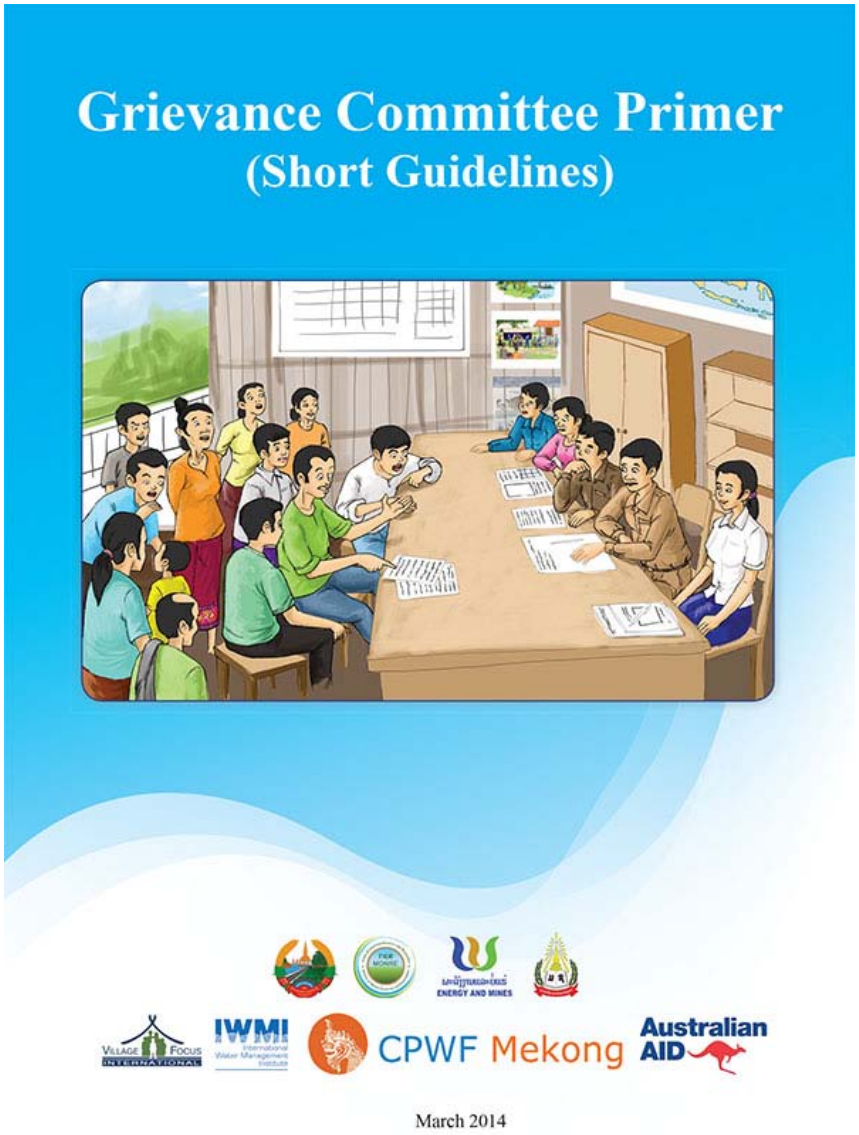

Set of Grievance Mechanism Forms

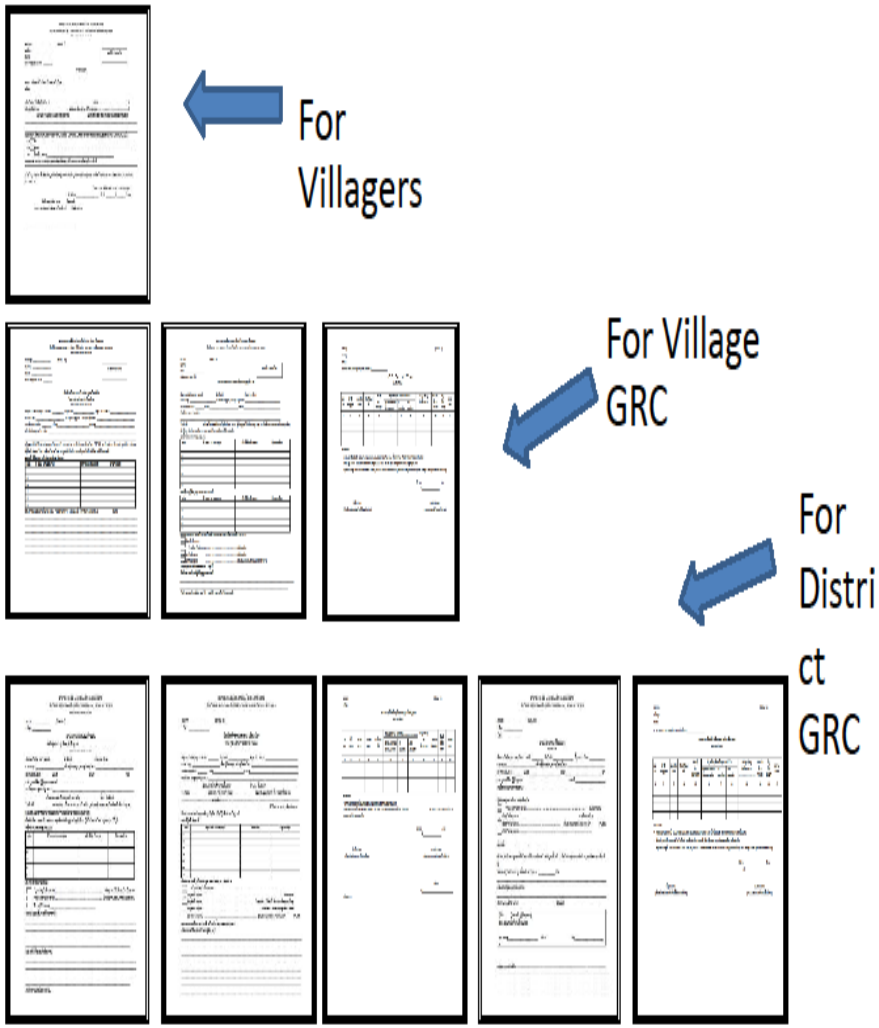

A ເຄື່ອງມື

- ປັບປຸງລະບົບການສຶສານພາກສ່ວນກ່ຽວຂອງໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ
- ຫຼຸດຜ່ອນຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ແລະຄວາມກັງວົນ
- ປັບປຸງການຮ່ວມງານ, ປະສິດທິພາບ, ແລະເຮັດໃຫ້ເກີດມີຜົນກະທົບໃນການຊົດເຊີຍ, ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະກິດຈະກຳການພັດທະນາຊີວິດການເປັນຢູ່

ໂຄງການເຊື່ອມໂຍງຊ່ອງທາງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະ�โยบายต่ำกับไฟฟ้าพะลังงานน้ำ(MK11)

Communications and Feedback Mechanisms to Improve Participation in Decision-Making for Local Land and Water Use

ຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂການຮ້ອງທຸກ GRC

ຄູ່ມືແນະນຳ

ຈຸດປະສົງ

1. ຕອບສະໜອງການສະແດງຄຳຄິດຄຳເຫັນໃຫ້ກັບຕົວແທນຂອງບໍລິສັດພະນັກງານລັດທະບານ.

2. ປັບປຸງການປະຕິບັດໃຫ້ມີຄວາມສະເໝີພາບເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ເກີດມີການຂັດແຍ່ງ

3. ປັບປຸງການຮ່ວມມືປະສານງານລະຫວ່າງບໍລິສັດ ຜູ້ລົງທຶນ, ລັດທະບານ ແລະຊຸມຊົນ

4. ຮັບປະກັນວ່າການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການແມ່ດຳເນີນ ແລະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄປຕາມນະ�โยบายແລະກົດໝາຍຂອງລາວ

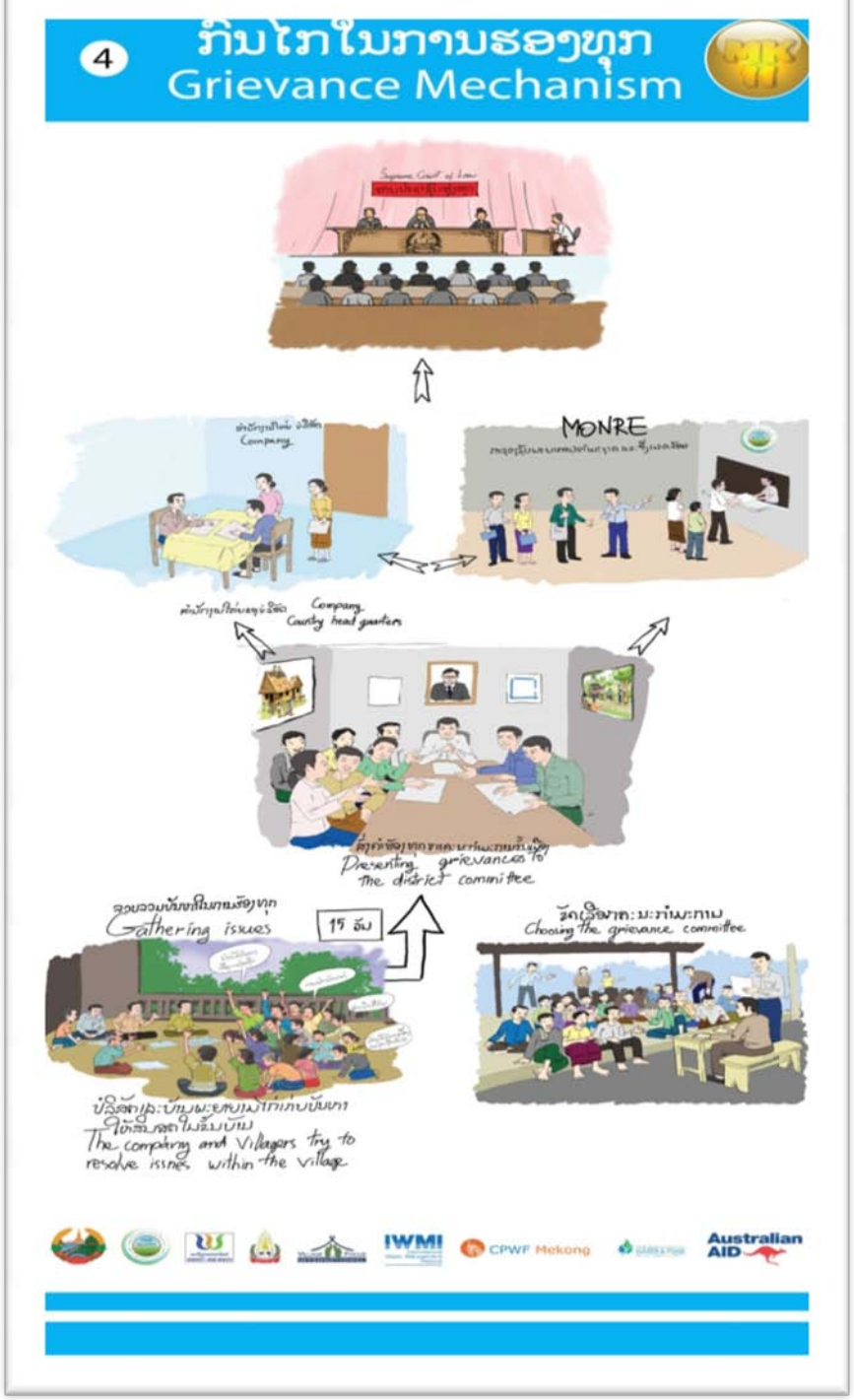

ຂະບວນການຮ້ອງທຸກ

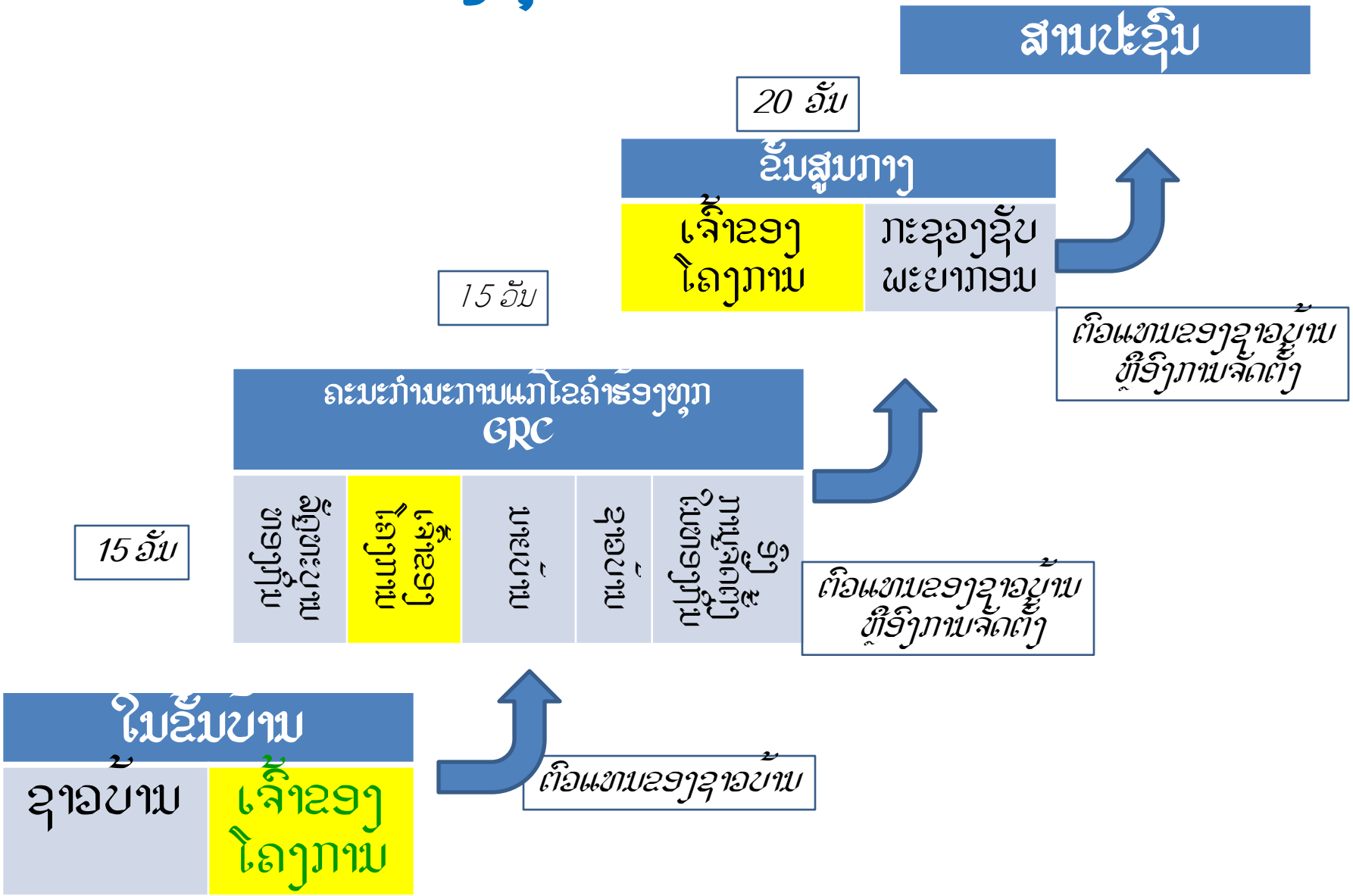

ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ

ຫ້ອງການ ຊສ

•ແຕ່ງຕັ້ງ & ປະສານງານກັບ GRC
•ເປັນຜູ້ຮັກສາ ແລະບັນທຶກ
•ອຳນວຍຄວາມສະດວກຂອງການເຂົ້າຮ່ວມຂອງທຸກ ພາກສ່ວນ
•ຕິດຕາມການແກ້ໄຂບັນຫາ/ ເຊື່ອມຕໍ່ຄຳຮ້ອງທຸກ

ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການ (ບໍລິສັດ)

•ສະເໜີຂໍແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະການ GRC
•ຮັບຜິດຊອບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ
•ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບຊາວບ້ານທີ່ເຫັນດີເຫັນພ້ອມນຳກັນ
•ສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຈຳເປັນສຳລັບ GRC

ຊາວບ້ານ

•ຄັດເລືອກຕົວແທນເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມ GRC (ບໍແມ່ນນາຍບ້ານ)
•ເຂົ້າຮ່ວມໃນການເຮັດວຽກຢ່າງມີຄວາມເປັນອະກະພາບ
•ເຂົ້າປະຊຸມປະຊຸມພາຍໃນບ້ານເພື່ອສັງລວມຄຳຮ້ອງທຸກສະເໜີຫາຄະນະກຳມະການ

ລັດທະບານຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ

•ຜ້ຽຕາງໜ້າຈາກຂັ້ນເມືອງ(ເຈົ້າເມືອງ)
•ຫ້ອງການພະລັງງານ ແລະບໍແຮ່ເມືອງ
•ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ມີຄວາມເໝາະສົມ
•ເຂົ້າຮ່ວມເປັນຊະມາຊິກຄະນະກຳມະການ GRC

ນາຍບ້ານ ແລະອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງ

•ລວມທັງເຈົ້າກົກເຈົ້າເລົ່າ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫ້າຊົນ, ອົງ ການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຫ້ວງຜົນກຳໄລ
•ນຳສະເໜີຂໍ້ຂ້ອງໃຈ ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລະປາກເປົ່າ

ຄວາມຈຳເປັນຫຼັກ

ຄວາມໂປງໃສ

- ບໍລິສັດຄວນສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ: ລາຍການການຊົດເຊີຍ, ສິດທິທີ່ຈະໄດ້ຮັບ, ອັດຕາການຊົດເຊີຍ
- ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ກະດານຂ່າວໃນຫໍປະຊຸມຂອງບ້ານ
- ລາຍງານຜົນໄດ້ຮັບຂອງກອງປະຊຸມໃຫ້ຊາວບ້ານ ແລະແຜນການໃນຕໍ່ໜ້າ

ຂໍ້ສະດວກໃນການເຂົ້າເຖິງ

- ຊາວບ້ານສາມາດນຳສະເໜີ ປາກເປົ່າ ຫຼືເປັນລາຍລັກອັກສອນ
- ສະໜັບສະໜຸນໂອກາດຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ສຳລັບການສົນທະນາ

ຄວາມເປັນເອກະພາບ

- ຂັ້ນທຳອິດໂຄງການ ແລະຊາວບ້ານພະຍາຍາມແກ້ໄຂບັນຫາໂດຍຜ່ານຂໍ້ຕົກລົງຮ່ວມ
- ສະມາຊິກທຸກຄົນຕ້ອງຍ້ອມຮັບກ່ອນຈະລົງມະຕິ
- ຖ້າບໍ່ໄດ້ຮັບການຍອມຮັບ, ການຮ້ອງຮຽນໄດ້ຖືກສົ່ງໄປໃນລະດັບທີ່ສູງກວ່າ

ການບັນທຶກເປັນລາຍລັກອັກສອນ

- ການບັນທຶກ, ຮັກສາລາຍລັກອັກສອນຂອງການຮ້ອງຮຽນທັງຫມົດ
- ເຮັດໃຫ້ປົດລາຍງານ ແລະ ມີການເຜີຍແຜ່ສູ່ສາທາລະນະ
- ເຮັດປົດລາຍງານທີ່ມີຄວາມເໝາະສົມໃຫ້ອຳນາດການປົກຄອງ

ການໃຊ້ຈ່າຍຂອງໂຄງການ

- ການໃຊ້ຈ່າຍການບໍລິຫານ ແລະ ໃນທາງກົດໝາຍ
- ຊາວບ້ານບໍ່ຮັບຜິດຊອບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທາງດ້ານການເງິນ, ລວມທັງໄປເຖິງລະດັບທີ່ສູງທີ່ສຸດ.

ໄລຍະເວລາ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງ ຊາວບ້ານ

- ຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງທຸກຕ້ອງໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນເວລາໃດ?
  - ຫຼັງຈາກອະນຸມັດໂຄງການ
  - ກ່ອນໜ້າໂຄງການເລີ່ມຕົ້ນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
  - ກ່ອນໜ້າການຕັດສິນໃຈທີ່ຈະມີການຊົດເຊີຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ

ໃນປື້ມຄູ່ມືມີຂໍ້ມູນຫັຍງອີກ?

1. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນຂັ້ນບ້ານ
2. ຈະກະກຽມຄຳຮ້ອງທຸກແນວໃດເພື່ອນຳສະເໜີ
3. ການເຂົ້າເຖິງແບບຟອມສຳລັບການຮ້ອງທຸກໃນຂັ້ນບ້ານ
4. ວິທີການໃນການກະກຽມສະເໜີຄຳຮ້ອງທຸກ

ແບບຟອມໃນການສະເໜີຄຳຮ້ອງທຸກ

ສຳລັບຊາວບ້ານ

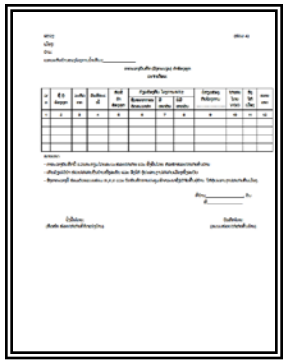

ຄະນະກຳມະການຂ່ວຍບ້ານ

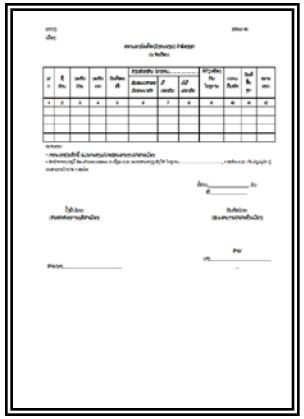

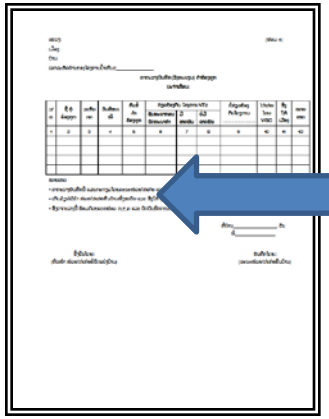

ຂ່ວນເມືອງ

More Information

Village Focus International

Michael J. Jones
Hongthong Sirivath
Yhoksamay Lathsavong

http://www.villagefocus.org